
NYHEDSBREV

Højskolehistorisk Forening

Bestyrelsesmedlem Lars Thorkild Bjørn til biografpremieren på "Når befrielsen kommer"

Kære medlemmer

Siden sidst har højskolehistorien været i mediernes søgelys i kraft af den anmelderroste film "Når befrielsen kommer". På Politikens bagside efterlyste vi fotos og erindringer; vi bringer en status på resultatet af efterlysningen. Vi er desuden glade for, at vores henvendelse til højskolerne om medlemskab af foreningen har båret frugt!

Tyske flygtninge på højskoler

Da filmen ”Når befrielsen kommer” havde premiere i august, kom der offentligt fokus på den måske knap så kendte del af besættelsestidens historie, nemlig de ca. 250.000 tyske flygtninge, der med kort varsel ved krigens slutning skulle indkvarteres rundt om i Danmark, bl.a. på en del højskoler. Det har Lars Thorkild Bjørn dokumenteret i artiklen ”Da krigen kom til højskolen” (<https://hojskolehistorie.dk/hojskolens-historie/da-krigen-kom-til-hoejskolen>), som vi tidligere har omtalt.

Lars Thorkild Bjørn har været højskolehistorisk konsulent på filmen, som er inspireret af virkelige begivenheder, bl.a. på Ryslinge Højskole, hvor filmen er optaget. Det kan man læse mere om på Højskolebladets Nyhedsside: [Ny dansk storfilm er inspireret af højskolelærer i Ryslinge](#).

Filmene gav anledning til, at vi i foreningen fik dagbladet Politikens bagside (23.08) til at efterlyse erindringer og fotos fra denne specifikke del af højskolehistorien.

Det gav heldigvis en del respons. Vi har bl.a. modtaget erindringer fra en kvinde, som voksede op på Ollerup og fra sin barndom har minder fra den periode, hvor flygtningene var indkvarterede. Vi skal snarest interviewe et andet øjenvidne – en forstanderdatter fra Fyn. Vi er tillige blevet gjort opmærksomme på (lokal)historiske artikler med både erindringer og brevvekslinger. Alt dette er vi ved at bearbejde og skriver naturligvis mere om det i næste Nyhedsbrev.

Foto: Luthers Missionsforenings Højskoles arkiv

Forskningssamarbejde

Avisomtalen førte også til en henvendelse fra Sydvestjyske Museer, som sammen med bl.a. Vardemuseerne, som står bag museet FLUGT, Viborg Museum og SDU er i færd med et Velux-støttet projekt, der handler om

efterkrigstiden i et nyt lys. I den forbindelse skal der forskes i og formidles om både de tyske og ikke-tyske (de såkaldt allierede) flygtninge. I henvendelsen inviterer projektet til samarbejde med Højskolehistorisk Forening – både om dokumentation og formidling. Det har vi sagt ja til, både fordi højskolevinklen er central og fordi vi hermed kan opfylde en af vore målsætninger om forskningstilknytning. Konkret indleder vi samarbejdet med at udsende et fælles brev til relevante højskoler i håbet om at der stadig kan gemme sig vigtige arkivalier fra perioden i kældre eller på lofter.

Læs mere om forskningsprojektet [De udstødte, de uvelkomne og de beundrede. Forskningsprojekt om resocialisering, velfærd og demokratisering 1945-1950.](#)

Hjemmeside og Facebook

To nye erindringer er lagt op på hjemmesiden. Som resultat af vores efterlysning af erindringer fra de mange højskoler, der blev grundlagt 1970-2000 og hvoraf hovedparten ikke har overlevet, har vi fra Knud-Erik Therkelsen modtaget artikel om **Højskolen Østersøen**, som havde en helt

særlig profil med fokus på intensiv undervisning i hhv. tysk for danske elever og dansk for tysksprogede elever. Skolen var et møde- og læringssted for dansk og tysk sprog og kultur og et forsøg på at bruge folkehøjskolens alment dannende sigte som ramme for dette kulturmøde.

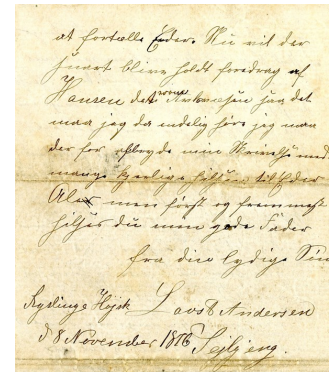
Den anden erindring handler om **Ærø Folkehøjskole** (1978-2010), en musik- og teaterhøjskole. Lederen af teaterafdelingen, Ib Nyholm, beretter om de første år, og tre elever, årgang 1979, fortæller om deres oplevelser på højskolen og hvilke spor, opholdet har sat. Læs: <https://hojskolehistorie.dk/erindringer>

Mette Havsteen-Mikkelsen har anmeldt Gunnar Solvangs bog Georg Bidstrup & John C. Campbell Folk School – en dansk højskolemand i North Carolina, USA.

Mikkel Skovgaard har transskriberet breve fra højskoleelev Lavst Sejbjerg på Ryslinge Højskole 1876-77. Brevene giver et godt indblik i denne periodes højskoleverden.

Læs: <https://hojskolehistorie.dk/hojskolens-historie/breve-fra-hojskoleelev-1876-77>

Facebook

Især efterlysningen i Politiken har givet flere Facebook-medlemmer, ligesom folk med højskolehistorisk interesse bringer både billeder, tekster og efterlysninger. [Besøg Facebook-siden.](#)

Kort nyt

- Udgivelsen af **højskolehistoriske tekster** - til særligt nye højskolelærere og andre praktikere med tilknytning til højskolen - er udskudt til marts 2024 i f.m. FFD's store møde for lærere og forstandere.
- **Medlemshvervning.** Det er med glæde at vi kan se resultater af vores intensiverede medlemshvervning blandt højskolerne. Vi er nu oppe på 38, og vi fortsætter jagten! Hjertelig velkommen til de nye medlemmer.
- Bestyrelsesformanden og webredaktøren deltager i **FFD's årsmøde** d. 2.-3. november.
- Foreningen var inviteret til **møde med Museum Odense** for at afsøge evt. samarbejdsmuligheder, der kan understøtte museets visioner om fokus på bæredygtighed i historisk og nutidigt perspektiv. Den fynske Landsby skal udvikles, så den også inddrager 1800-tallet med højskoler m.v. Museet har allerede kontakt med Brenderup Højskole og vi anbefalede også at inddrage Odense Højskoleforening i deres baggrundsgruppe.

- Konferencen **“Kampen om højskolernes historie”** finder sted på KUA/ Amager d. 30. nov. kl. 10-16. Arrangør er Saxo-Instituttet, Grundtvig-Selskabet, Center for Grundtvigforskning, Selskabet for Skole- og Uddannelseshistorie og Højskolehistorisk Forening. Program og tilmelding: <https://saxo.ku.dk/kalender/2023/kampen-om-hoejskolernes-historie/>

Generalforsamling

Foreningen afholdt generalforsamling d. 22. maj 2023. Lars Thorkild Bjørn havde besluttet at stoppe bestyrelsesarbejdet og blev takket for lang og tro tjeneste. Heldigvis bidrager Lars Thorkild stadig som medlem af foreningen. Nyt bestyrelsesmedlem er Knud-Erik Therkelsen, forhenværende højskoleforstander og generalsekretær for Grænseforeningen.

[Læs referat af generalforsamlingen](#)

[Læs årsberetningen](#)

Mogens Hemmingsen
Formand

Lisbeth Magnussen
Redaktør